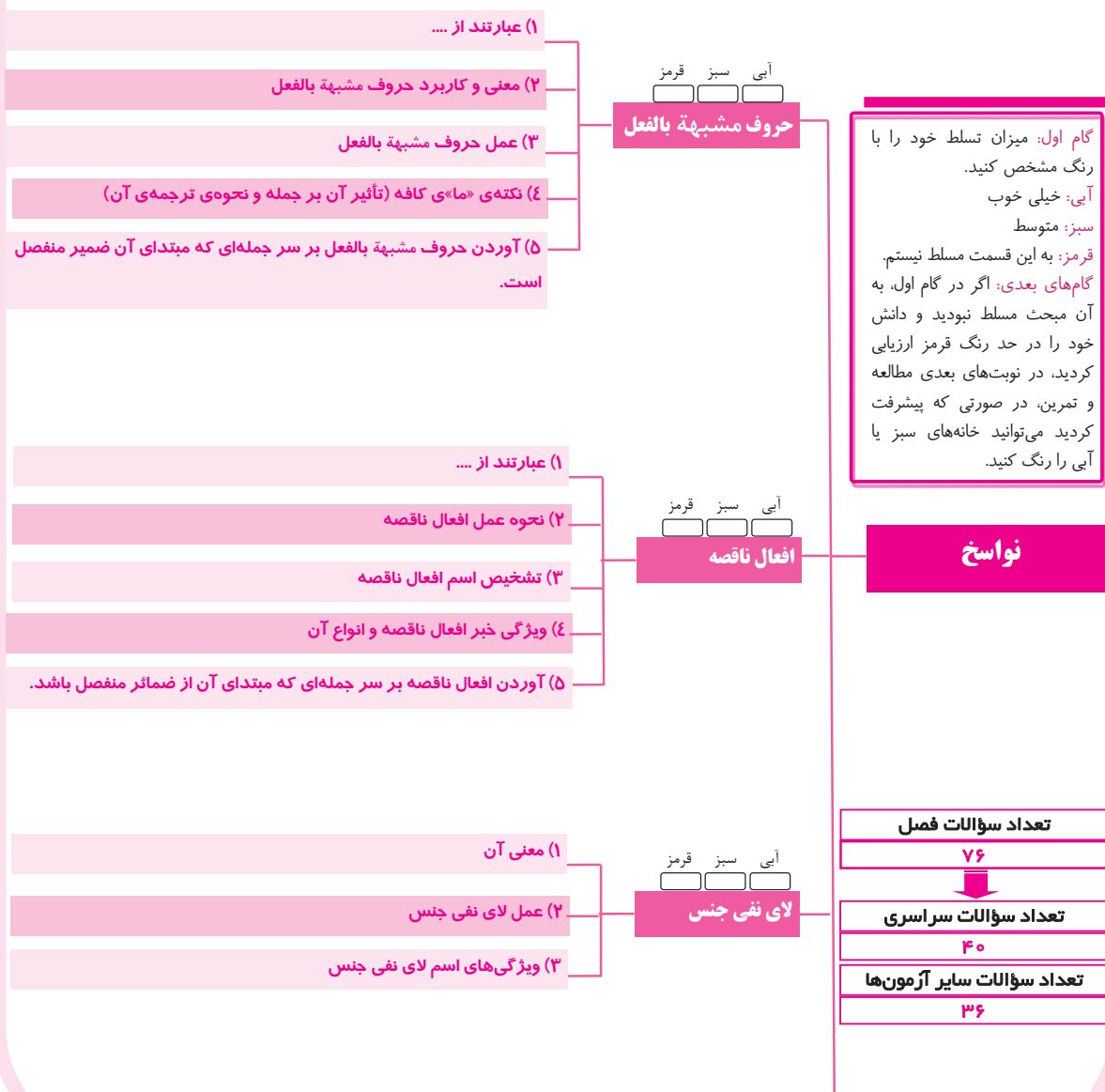

با درخت دانش، گام به گام پیشرفت خود را ارزیابی کنید.

نواسخ (حروف مشبیه، افعال ناقصه، افعال مقاربه ولای نفی جنس)

مفهوم ها و کاربردها

هر مفهوم درسی را با واژگان کلیدی توضیح داده ایم و آنرا به کمک مثالها کاربردی کرده ایم.

حروف مشبیه بالفعل

- حروف مشبیه بالفعل عبارتاند از: اِنَّ، اَنْ، كَأَنَّ، لَکِنَّ، لَئِنَّ، لَعَلَّ
- ۱. حروف مشبیه بالفعل مبتدا را منصوب و خبر را مرفوع می کنند. در این صورت مبتدا، اسم حروف مشبیه و خبر، خبر حروف مشبیه نامیده می شود.
- ۲. گاهی خبر حروف مشبیه بر اسم آنها مقدم می شود. مانند: اِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا. - چنانچه بخواهیم یکی از حروف مشبیه را بر سر جمله ای اسمیه ای بیاوریم که مبتدای آن ضمیر منفصل باشد، ضمیر منفصل به ضمیر متصل منصوب تبدیل می شود. اِنَّ + (أَنْتَ مَسْرُورٌ) ← اِنَّكَ مَسْرُورٌ.
- ۳. اگر «مای کافه» به آخر حروف مشبیه بالفعل متصل شود، این حروف را از عمل باز می دارد. در این صورت مبتدا و خبر، همچنان مبتدا و خبر نامیده شده و مرفوع باقی می ماندند. مانند: اِنَّمَا الطُّفْلُ مَسْرُورٌ.

افعال ناقصه

- افعال ناقصه عبارتاند از: کان، لیس، صار، أصبح، مازال، مادام و...
- ۱. اگر افعال ناقصه، بر سر مبتدا و خبر قرار گیرند، مبتدا مرفوع می ماند ولی خبر منصوب می شود. در این صورت مبتدا، اسم افعال ناقصه و خبر، خبر افعال ناقصه نامیده می شود.
 - ۲. گاهی خبر افعال ناقصه بر اسم آنها مقدم می شود. مانند ماكان هناك ذئبٌ.
 - ۳. تشخیص اسم افعال ناقصه درست مانند تشخیص فاعل برای فعل است. بنابراین در صیغه های متکلم و مخاطب و مثنی و جمع، اسم افعال ناقصه ضمیر بارز یا مستتر است و در صیغه های مفرد مذکر و مفرد مؤنث غایب اسم افعال ناقصه ممکن است «اسم ظاهر» و یا «ضمیر مستتر» باشد.
 - ۴. اگر فعل ناقصه را بر سر جمله اسمیه ای بیاوریم که مبتدای آن از ضمائر منفصل است، ضمیر منفصل به ضمیر متصل مرفوع تبدیل می شود.
- (کان + انا ناجحٌ) ← کُنْتُ ناجِحاً. (به عبارت دیگر فعل ناقصه برای صیغه مورد نظر صرف می شود.)

لای نفی جنس

- ۱. اگر لای نفی جنس بر سر جمله اسمیه قرار گیرد، مبتدا، اسم لا و خبر، خبر لای نفی جنس نامیده می شود.
 - ۲. اسم لای نفی جنس، مبنی بر فتح و محلاً منصوب است و «ال» و «تنوین» نمی گیرد. (مگر این که مضاف باشد که در آن صورت معرب و منصوب است.) در ضمن اسم لای نفی جنس یک اسم نکره است.
 - ۳. خبر لای نفی جنس بر اسم آن مقدم نمی شود.
 - ۴. خبر لای نفی جنس گاهی به قرینه ی لفظی یا معنوی حذف می شود.
- معمولاً اگر بعد از اسم لا، حرف «إِلَّا» بیاید، خبر لا، به قرینه ی معنوی حذف می شود و در این صورت خبر لا، کلمه ی «موجود» محذوف است.
- ۵. لای نفی جنس معنی (هیچ... نیست) می دهد. مانند لاتلمیذ فی الصف: هیچ دانش آموزی در کلاس نیست.

سؤال‌های همدفتمند

شما در صورتی به میمٹ «نواسخ» تسلط دارید که بتوانید به سؤالهای زیر پاسخ دهید و جاهای خالی را به درستی پر کنید.

سؤال‌های مربوط به حروف مشبیه بالفعل:

۱. کدام یک جزء حروف مشبیه بالفعل است؟
الف) لکن □ لکن □ ب) ان □ ان □ ج) ليس □ ليت □ د) كان □ كان □
۲. اگر حروف مشبیه بالفعل بر سر جمله اسمیه بیاید، اسم حروف مشبیه بالفعل از نظر اعراب ... و خبر آن‌ها ... است.
۳. جملات زیر را با «ان» بنویسید:
الف) ان + الطفلُ نشیطٌ ←
ب) ان + أنتَ نشیطٌ ←
۴. «ما»ی کافه را در جملات زیر قرار دهید:
الف) ان التلميذُ ناجحٌ ←
ب) ان اُحاک نشیطٌ ←
ج) أنه ناجحٌ ←
۵. این جمله را ترکیب کنید: «ان ما فی السموات آیاته»
۶. این جمله را با آوردن «ان» تغییر دهید: «فی تلك القاعة مصباحٌ كبيرٌ»

سؤال‌های مربوط به افعال ناقصه:

۷. کدام یک از موارد زیر جزء افعال ناقصه نیست؟
الف) أصبح □ ب) صار □ ج) سار □ د) مادام □
۸. بر سر جملات زیر «كان» قرار دهید:
الف) الطفلُ نشیطٌ ب) فی تلك القاعة مصباحٌ كبيرٌ
ج) أنتَ ذوهمةٌ
۹. اگر بعد از فعل ناقصه فقط یک کلمه داشته باشیم نقش آن کلمه ... است و از نظر اعراب ... می‌شود.
۱۰. خبر افعال ناقصه در چه مواردی لازم است با اسم آن‌ها، از نظر جنس و تعداد، مطابقت داشته باشد؟

سؤال‌های مربوط به لای نفی جنس:

۱۱. کلمه‌ای که بلافاصله پس از لای نفی جنس قرار می‌گیرد، باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد؟
۱۲. جمله «لاخیر فی مجالسة الانسان المتلون» را ترکیب کنید.
۱۳. دو مورد از مهمترین موارد حذف خبر «لا» را ذکر کنید.

پاسخ‌نامه

سؤال‌های همدفتمند

۱. الف) لکن □ ب) ان □ ج) ليت □ د) كان □
۲. منصوب / مرفوع
۳. الف) ان الطفلُ نشیطٌ □ ب) انك نشیطٌ □
۴. الف) انما التلميذُ ناجحٌ □ ب) انما اخوك نشیطٌ □ ج) انما هو ناجحٌ □
۵. ان: حرف مشبیه بالفعل / ما: اسم ان (این) «ما» اسم موصول است / فی السموات: صله / آیات: خبر ان / ه: مضاف الیه
۶. ان فی تلك القاعة مصباحاً كبيراً. (مصباحاً، اسم مؤخر برای ان است.)

۷. ج) سار

۸. الف) كان الطفلُ نشيطاً. ب) كان في تلك القاعةِ مصباحٌ كبيرٌ. ج) كُنْتُ ذاهمةً.

۹. خبر / منصوب

۱۰. اگر خبر مفرد، اسم مشتق وصفی باشد باید در جنس و تعداد با اسم افعال ناقصه مطابقت کند و همچنین اگر خبر از نوع جمله فعلیه باشد فعل ذکر شده در خبر باید از نظر صیغه با اسم افعال ناقصه هماهنگ باشد.

۱۱. یک اسم نکره است که ال و تنوین نمی گیرد و مبنی بر فتح است. (بعد از لای نفی جنس فعل یا شبه جمله قرار نمی گیرد.)

۱۲. لای نفی جنس / خبر: اسم لا، مبنی بر فتح و محلاً منصوب / فی مجالسة: خبر لا. شبه جمله محلاً مرفوع / الانسان: مضاف الیه / المتلون: صفت الانسان

۱۳. اول: در صورتی که عین خبر قبلاً در جمله ذکر شده باشد و دوم در صورتی که بعد از اسم «لا» بلافاصله ادات استثناء (آل، غیر، سوی) آمده باشد.

سوالهای آموزشی

بر مبنای سوال های سراسری و آزاد

۶۲۸. ما هو الصحيح في الفراغ ؟ ان..... عن المنكر.
- ۱ المؤمنون - يعيدون ۲ المؤمنين - يعيدون ۳ المؤمنين - يعيدون ۴ المؤمنون - يعيدون
۶۲۹. انتخب الجملة الصحيحة.
- ۱ كأن السماء سقفاً مرفوع ۲ لعل هذه الطالبة تنجح ۳ كأن السماء سقفاً مرفوع ۴ لعل الغيوم يُمطرُ علينا.
۶۳۰. ليت.....! بأحكام القرآن! عَيْن الخطأ للفراغ:
- ۱ المسلمون، متمسكين ۲ ك، متمسك ۳ المسلمين، متمسكون ۴ ها، متمسكة
۶۳۱. انتخب العبارة الصحيحة مع «أصبح»
- ۱ أصبحوا المؤمنون منتصرين ۲ أصبحوا المؤمنون منتصرين ۳ أصبح المؤمنون منتصرين ۴ أصبح المؤمنون منتصرون
۶۳۲. عَيْن الصحيح مع فعل «كان»: «شبابنا المسلمون يُسجلون في التاريخ بطولة رائعة»
- ۱ شبابنا المسلمون كان يُسجلون... ۲ كانت شبابنا المسلمون قد سجلوا... ۳ كان شبابنا المسلمون يُسجلون... ۴ كان يُسجلون شبابنا المسلمون...
۶۳۳. مِيز «اسم كان» على الترتيب في العبارة التالية: «لا تكن كذاباً فتكون عاقبتك الندامة»
- ۱ أنت / عاقبة ۲ أنت / أنت ۳ كذاباً / أنت ۴ ذاباً / عاقبة
۶۳۴. استخدم «كان» مع العبارة التالية: «هم أشد منكم قوة»
- ۱ كانوا أشد منكم... ۲ كانوا هم أشد منكم... ۳ كانوا هم أشد منكم... ۴ كانوا هم أشد منكم...
۶۳۵. استخدم العبارة التالية مع «ليس»: «أنتم متكاسلون في عملكم»
- ۱ أنتم لستم متكاسلون... ۲ لستم متكاسلين... ۳ ليس أنتم متكاسلين... ۴ لستم أنتم متكاسلون...
۶۳۶. * أنت قدوة لزميلاتك في الأخلاق و الدرس! عَيْن الصحيح مع فعل «صار»:
- ۱ صار أنت قدوة ... ۲ صرت قدوة ... ۳ أنت تصير قدوة ... ۴ أنت قدوة صارت...
۶۳۷. عَيْن الخطأ بالنظر إلى الافعال الناقصة:
- ۱ الناجحات كنّ ثابتات في حياتهن. ۲ أصبحت ممرضات المستشفى ساهرات طول الليل. ۳ التلميذتان ناجحتان مادامت مدافعين عن كرامة الانسان. ۴ المسلمون متفرقون ماداموا بعيدين عن الاسلام.
۶۳۸. * عَيْن الخطأ في الأفعال الناقصة:
- ۱ اللائق ليس من كانت له أموال كثيرة. ۲ المؤمنات صابرات مادمن متمسكات بحبل الله. ۳ كان أولئك الطلاب يُطالعون كل يوم. ۴ أصبحا المسلمان متقدمين في اكتساب الدرجات الرفيعة.
۶۳۹. عَيْن الخبر جملة:
- ۱ لنكن محاسبة النفس لنا أشد محاسبة! ۲ لم يكن الأمر كما تريد في كل الأحوال! ۳ لاتصل إلى الغاية المطلوبة مادمت في الاضطراب! ۴ كانت الرمال في الصحراء عند طلوع الشمس لوها كلون العسل!
۶۴۰. عَيْن الخبر ليس مقدماً:
- ۱ لم يكن في غرفتي مكان خال لأجلس فيه! ۲ ليس في أسرنا الكبيرة من لا تحاسب أعماله! ۳ ستصبحين بين طالبات الصف تلميذة مثالية! ۴ تناول الضيف من طعام كانت فيه أُملاح مفيدة!
۶۴۱. عَيْن «لا» النافية للجنس:
- ۱ أ لا لك عمل آخر؟ ۲ الليلة لا نجم في السماء. ۳ لا أرى التجارة أنفع من اكتساب العلم! ۴ لا تنمو الزهور إلّا في حدائق ذات بهجة.
۶۴۲. عَيْن «لا» النافية للجنس:
- ۱ اليوم لا طالبة في المدرسة! ۲ لا تطلبوا إلّا أعمال الخير! ۳ ألا تعلم أنّ الله على كل شيء محيط! ۴ لم تقول ما لا تعلم، أيّها الانسان!
۶۴۳. عَيْن الصحيح في «لا» النافية للجنس:
- ۱ هذا شاعر جليل لا تاجر نشيط! ۲ قلت لزميلتي: لا شك في انتصار الحق! ۳ لا يذهب المؤمن إلى مجالس السوء! ۴ أيّها الغني! لا إنفاق الأموال إلّا في سبيل الله!
۶۴۴. عَيْن «لا» الناسخة:
- ۱ لا نور في قلب المذنّب! ۲ لا نقل ما لا نعرفه! ۳ العالم قائم بالعمل فلا تدر في السكون! ۴ الناس يحترمون العقلاء لا الجهلاء!

(سراسري تجربى ۸۴)

(سراسري ريفى ۸۵)

(زبان ۸۴)

(سراسري هلى ۹۰)

(سراسري السالى ۹۱)

(سراسري تجربى ۸۴)

(سراسري السالى ۸۱)

(سراسري تجربى ۷۹)

(سراسري ريفى ۷۹)

(سراسري هلى ۷۹)

(سراسري ريفى ۸۷)

(سراسري ريفى ۸۷)

(سراسري السالى ۸۵)

(آزاد السالي ۸۶)

۶۴۵. عَيْنُ العبارة التي ليست نافية للجنس؛
 ۱ لا تَقَفْ ما ليس لك به علم ۲ لا شيء أفضل من التقوى
 ۶۴۶. مِيزُ العبارة التي لم يحذف فيها خبر «لا» النافية للجنس؛
 ۱ لآله إلا الله. ۲ لا إيمان يُقيد مع سوء الظن.

(سراسري السالي ۷۸)

۶۴۷. * عَيْنُ «لا» النافية للجنس؛
 ۱ ألا كل شيء غير الله باطل!
 ۳ هو و أسرته فقراء لا أغنياء!
 ۶۴۸. * عَيْنُ الصحيح عن «لا» النافية للجنس!
 ۱ عندما ذهبت إلى المكتبة رأيت لا هناك أحد!
 ۳ لا عصفور على قضبان الأشجار قرب بيتنا!

(سراسري تجربي ۸۹)

۶۴۹. عين «لا» الناسخة؛
 ۱ الذي لا يعمل بجدّ لن يرى التّجّاح في حياته!
 ۳ يجب أن نعتزّف بأنّه لا نفع في مجالسة الجهّال!
 ۶۵۰. عَيْنُ الخطأ فيما يلي؛
 ۱ لالباس أجمل من العافية. ۲ كانت العافية أجمل لباس.

(سراسري السالي ۹۱)

۶۵۱. عَيْنُ الخطأ؛
 ۱ صار المبدّر أخو الشيطان. ۲ كان المبدّر أخا الشيطان.
 ۶۵۲. عَيْنُ الخطأ؛
 ۱ إن المحقّقين ثابتين في أمورهم. ۲ إن المحقّقين كانوا ثابتين في أمورهم.

(سراسري السالي ۹۲)

۶۵۳. اكْمِل الفراغ: «ان... ليسوا... في حياتهم»
 ۱ المتكاسلون - ناجحين ۲ المتكاسلون - ناجحين
 ۶۵۴. عَيْنُ الصحيح (في عمل النواسخ)؛
 ۱ ليتنى كنت صادق في كلامي! ۲ إن كنت ذو همة فاجتنب الذّنوب!

(سراسري السالي ۷۹)

۶۵۵. عَيْنُ الصحيح؛
 ۱ إن والداي صديقي. ۲ كان والداه صديقه
 ۶۵۶. عَيْنُ الجواب الصحيح مع استخدام «كان»؛ «أنّها سيئة الطّبع لثيمة»
 ۱ كانت سيئة الطّبع لثيمة. ۲ كانت سيئة الطّبع لثيمة.

(سراسري تجربي ۸۰)

۶۵۷. ما هو الصحيح عن اعراب خبر النواسخ؟
 ۱ ذلك الكتاب لاريب فيه هدى للمتقين. (شبه جملة و مرفوع تقديرأ)
 ۳ ليت المسلمين يتحدون. (جملة فعلية و مرفوع محلاً)
 ۶۵۸. عَيْنُ الصحيح في تعيين نوع الخبر؛
 ۱ لا خير لمن لا يتعلّم: جملة فعلية
 ۳ إن البلاء للمؤمن امتحان: شبه جملة

(سراسري تجربي ۸۱)

۶۵۹. عَيْنُ نوع الإعراب في اسم «إن» و خبر «كانت»؛ «إن أختي ستكتسب التّجّاح إن كانت مجتهدة»
 ۱ مرفوع تقديرأ / مرفوع ظاهرأ ۲ منصوب محلاً / منصوب بالفتحة
 ۳ مرفوع لفظاً / مرفوع محلاً ۴ منصوب تقديرأ / منصوب ظاهرأ

(سراسري هنر ۸۳)

۶۶۰. ما هو الصحيح؟
 ۱ إن العلماء عالمون بمصالحهم.
 ۳ ليس التلاميذ عالمون بمستقبلهم.
 ۶۶۱. * عَيْنُ المبتدأ ليس مؤخرأ؛
 ۱ في مكتبة جنب دارنا كتب و رسائل كثيرة،
 ۳ لها أنواع متنوّعة في الشّكل و المحتوى،

(سراسري رياضي ۸۳)

۶۶۲. * عَيْنُ الصحيح؛
 ۱ وصايا الشهداء ستكون مصباحاً لطريقنا!
 ۳ تسنا قادرين أن أكسب مكانة علميّة.
 ۶۶۳. عَيْنُ الصحيح عن النواسخ؛
 ۱ كلام الشّهداء سيكون سراجاً لهداية النّاس!
 ۳ ليت المسلمون يعتمدون على قدراتهم الذاتية!

(سراسري تجربي ۸۱)

۶۶۴. عَيْنُ الصحيح؛
 ۱ وصايا الشهداء ستكون مصباحاً لطريقنا!
 ۳ تسنا قادرين أن أكسب مكانة علميّة.
 ۶۶۳. عَيْنُ الصحيح عن النواسخ؛
 ۱ كلام الشّهداء سيكون سراجاً لهداية النّاس!
 ۳ ليت المسلمون يعتمدون على قدراتهم الذاتية!

(سراسري تجربي ۸۳)

۶۶۵. عَيْنُ الصحيح في تعيين نوع الخبر؛
 ۱ لا خير لمن لا يتعلّم: جملة فعلية
 ۳ إن البلاء للمؤمن امتحان: شبه جملة
 ۶۵۹. عَيْنُ نوع الإعراب في اسم «إن» و خبر «كانت»؛ «إن أختي ستكتسب التّجّاح إن كانت مجتهدة»
 ۱ مرفوع تقديرأ / مرفوع ظاهرأ ۲ منصوب محلاً / منصوب بالفتحة
 ۳ مرفوع لفظاً / مرفوع محلاً ۴ منصوب تقديرأ / منصوب ظاهرأ

(سراسري هنر ۸۰)

۶۶۰. ما هو الصحيح؟
 ۱ إن العلماء عالمون بمصالحهم.
 ۳ ليس التلاميذ عالمون بمستقبلهم.
 ۶۶۱. * عَيْنُ المبتدأ ليس مؤخرأ؛
 ۱ في مكتبة جنب دارنا كتب و رسائل كثيرة،
 ۳ لها أنواع متنوّعة في الشّكل و المحتوى،

(سراسري تجربي ۷۷)

۶۶۲. * عَيْنُ الصحيح؛
 ۱ وصايا الشهداء ستكون مصباحاً لطريقنا!
 ۳ تسنا قادرين أن أكسب مكانة علميّة.
 ۶۶۳. عَيْنُ الصحيح عن النواسخ؛
 ۱ كلام الشّهداء سيكون سراجاً لهداية النّاس!
 ۳ ليت المسلمون يعتمدون على قدراتهم الذاتية!

(سراسري السالي ۹۰)

۶۶۴. عَيْنُ الصحيح؛
 ۱ وصايا الشهداء ستكون مصباحاً لطريقنا!
 ۳ تسنا قادرين أن أكسب مكانة علميّة.
 ۶۶۳. عَيْنُ الصحيح عن النواسخ؛
 ۱ كلام الشّهداء سيكون سراجاً لهداية النّاس!
 ۳ ليت المسلمون يعتمدون على قدراتهم الذاتية!

(هنر ۸۴)

۶۶۵. عَيْنُ الصحيح؛
 ۱ وصايا الشهداء ستكون مصباحاً لطريقنا!
 ۳ تسنا قادرين أن أكسب مكانة علميّة.
 ۶۶۳. عَيْنُ الصحيح عن النواسخ؛
 ۱ كلام الشّهداء سيكون سراجاً لهداية النّاس!
 ۳ ليت المسلمون يعتمدون على قدراتهم الذاتية!

(سراسري هنر ۸۷)

۶۶۶. عَيْنُ الصحيح؛
 ۱ وصايا الشهداء ستكون مصباحاً لطريقنا!
 ۳ تسنا قادرين أن أكسب مكانة علميّة.
 ۶۶۳. عَيْنُ الصحيح عن النواسخ؛
 ۱ كلام الشّهداء سيكون سراجاً لهداية النّاس!
 ۳ ليت المسلمون يعتمدون على قدراتهم الذاتية!

(سراسری هنر ۹۰)

- ۲) ليس في أسرتنا الكبيرة من لا نحاسب أعماله!
۴) تناول الضيف من طعام كانت فيه أملاح مفيدة!

(سراسری زبان ۹۲)

- ۲) أصبح الكسلان يندم بسبب ضعفه في أعماله!
۴) كان معي أفراد كثيرون في الحفلة ليلة أمس!

(سراسری تجربی ۹۳)

- ۲) أكلت من الأطعمة التي كانت فيها عناصر مفيدة!
۴) ليس من أصدقائنا من لا يحاسب أعماله اليومية!

(سراسری هنر ۹۳)

- ۲) إن هذين البلدين متقدمان في الصناعة و مشهوران فيها!
۴) يتقدم أبناء المجتمع في حياتهم مادامت الأمهات مؤمنات!

(سراسری زبان ۹۳)

- ۲) إن لله جميع ما في السماوات و ما في الأرض!
۴) قرأت صحيفة كانت فيها موضوعات علمية!

سوال های تکمیلی

به قصد یادگیری نکات جدید و مرور مطالب

(کانون فرهنگی آموزش ۹۱)

- ۲) إن البيوت كانت مرتفعة في تلك المدينة.
۴) قلت لأصدقائي: عليكم أن تكونوا شهداء على الناس.

(آزاد تجربی ۸۵)

- ۳) أليس الصدق أنفع تجارة؟
۴) أليس الصدق أنفع تجارة؟

(آزاد پزشکی ۸۵)

- ۲) كان الأمة الإسلامية متحدة.
۴) كان الأمة الإسلامية متحدة.

(آزاد پزشکی ۸۷)

- ۲) قال: أخي... ليتني يصلي مثلي.
۴) فقال: أخي، يتكفل معاش أهل بيتي، لكنه لا يتعبد مثلي.

(سراسری تجربی ۸۸)

- ۲) نحن فائزون ما دُمنا آمرين بالمعروف و ناهين عن المنكر!
۴) إستقبلت المديرية التلميذات بحفاوة فأصبحن مسرورات!

(سراسری تجربی ۸۵)

- ۲) ليتني أقاومُ أمام قَوَاتِ الفجرة و الكفرة!
۴) إن المسلمين قادرون أن يسيطروا على الكافرين!

(آزاد ریاضی ۸۷)

- ۳) ليس المتكاسل مُجددًا
۴) ليس المتكاسل مُجددًا

(آزاد ریاضی ۸۷)

- ۳) المُبذَرين - إخوان
۴) المُبذَرين - إخوان

(آزاد ریاضی ۸۵)

- ۳) كانَّ البلاء للظالم أدب.
۴) كانَّ البلاء للظالم أدبًا.

(آزاد تجربی ۸۷)

- ۲) رأيتُ أن ذلك الرجل لم يخرج من البيت
۴) لبت المودة يستقر بين الناس.

(تعاونی سلجش ۸۸)

- ۲) سُنْصِبح بين بلاد العالم أسوة إن شاء الله تعالى!
۴) لا يكون على غصن الشجرة بلبل يُغرّد لي و يسرّي!

۶۶۴. عَيْنُ الْخَبَرِ لَيْسَ مُقَدِّمًا:

- ۱) لم يكن في غرفتي مكان خال لأجلس فيه!
۳) سُنْصِبحين بين طالبات الصفِّ تلميذة مثالية!

۶۶۵. عَيْنُ الْخَبَرِ الْنَوَاسِخُ مُفْرَدًا:

- ۱) إنَّ الأخلاقَ الفاضلةَ زينةُ العقلاءِ دائماً!
۳) لبت الفرصة تُعْتنَمُ ليستفاد منها أكثر!

۶۶۶. عَيْنُ الْخَبَرِ لَيْسَ مُقَدِّمًا:

- ۱) من الأرجح أن لا تكون في غرفتنا أشياء زائدة!
۳) إنَّها أصبحت في صفِّها تلميذة مثالية!

۶۶۷. عَيْنُ الْخَطَأِ (فِي عَمَلِ الْنَوَاسِخِ):

- ۱) ليس إخواني مجدين و محاولين لتحقيق أهدافهم!
۳) لعلَّ هذان التلميذان يساعدان معلمهما في الصف!

۶۶۸. عَيْنُ الْخَبَرِ لَيْسَ مُقَدِّمًا:

- ۱) لم يكن على المنضدة دفتر لكتابة الدرس!
۳) ليتنا ما كنَّا عن عبادتنا اليومية غافلين!

۶۶۹. * عَيْنُ الْخَطَأِ حَسَبَ أَحْكَامِ الْنَوَاسِخِ:

- ۱) صرْتُ عالماً عن ثبات صدقي لَمَّا تَكَلَّمْتُ مَعَهُ.
۳) في نظرتي الْآنَ لَيْسَ مَنْ لَهُ الشَّهَادَاتُ الْكَثِيرَةُ.

۶۷۰. اجعل «أليس» بدل (اصبح): «أصبح الصدق أنفع تجارة»

- ۱) أليس الصدق أنفع تجارة؟
۲) أليس الصدق أنفع تجارة؟

۶۷۱. اجعل «كان» بدلاً لـ «كانت» في «كانت الأمة الإسلامية متحدة».

- ۱) كانَّ الأمة الإسلامية متحدة.
۳) كانَّ الأمة الإسلامية متحدة.

۶۷۲. ائ عبارة لا يشتمل على النواسخ؟

- ۱) ذهب رسول الله يوماً إلى المسجد فوجدَ هناك رجلاً يتعبد.
۳) إنَّ أخاك لأحقُّ منك بالجنة.

۶۷۳. عَيْنُ الْخَطَأِ:

- ۱) إنَّ هاتين الشجرتين مثمرتان مادامتا يُسْقِيَانِ!
۳) أَلَمْهَاتُ كَنَ منتظرات ليصل أولادهنَّ إلى البيت!

۶۷۴. عَيْنُ الْخَطَأِ (فِي الْنَوَاسِخِ):

- ۱) مشاكل الحياة مادامت باقيةً أَيْهَا الْأَعْزَاءُ!
۳) كونوا متوكِّلين على الله في أموركم الاجتماعية!

۶۷۵. أدخل ليس على الجملة و انتخب الصحيح: «المتكاسل مُجددٌ.»

- ۱) ليس المتكاسل مُجددٌ.
۲) ليس المتكاسل مُجددٌ

۶۷۶. انتخب المناسب للفراغ: لَا تَعْلَمُ أَنَّ الشَّيَاطِينَ.

- ۱) المُبذَرين - إخوان
۲) المُبذَرين - إخوان

۶۷۷. اجعل كَأَنَّ بَدَلَ (أَنَّ) فِي «أَنَّ الْبَلَاءَ لِلظَّالِمِ أَدَبٌ»

- ۱) كانَّ البلاء للظالم أدب.
۲) كانَّ البلاء للظالم ادبًا.

۶۷۸. ما هو الصحيح عن اعراب النواسخ؟

- ۱) لاشيء أضرَّ من العُجب.
۳) علمتُ أَنَّ تعظيم شعائر الله من تقوى القلوب

۶۷۹. عَيْنُ الْخَبَرِ لَيْسَ مُقَدِّمًا:

- ۱) ليس في مدرستنا الصغيرة تلميذ يدرس و يعمل!
۳) شجَّع الرئيس موظفة كانت لها ملابس بسيطة و نظيفة!

(تعاوني سلجش ۸۸)

- ۲) إِنَّ هَذِهِ الْمَرَاسِمَ أَقِيمَتْ لِتُكْرِمَ الشَّهَدَاءَ!
۴) كَانَ الطَّلَابُ مُسْتَمْعُونَ إِلَى الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ!

(آزاد السالي ۸۲)

- ۴) مازالت الطالبتان ساعيتان في دروسهما
۳) كُنْ عالِماً أو متعلماً

(تعاوني سلجش ۸۸)

- ۲) عَلَيْكَ أَنْ تَلْزِمَ الصَّدِّقَ وَالْأَمَانَةَ لَا الْكَذِبَ وَالْخِيَانَةَ!
۴) لَا تَتَحَمَّلِ الْمَشَقَّاتِ إِلَّا لِلْوَصُولِ إِلَى التَّقْدِمِ!

(كانون فرهنگي آموزش ۹۱)

- ۲) مَا كَانَ فِي بَيْتِي مُصَابِحاً لَأُطَالِعَ دُرُوسِي تَحْتَ نُورِهِ.
۴) بَعْدَ سَاعَاتٍ لَمْ يَكُنْ أَخَوَى صَدِيقِي جَاءَ مِنْ سَفَرِهَا الْعِلْمِيّ.

(كانون فرهنگي آموزش ۹۱)

- ۲) لَا فِي صَفْنًا تُلَمِّذُ كَسْلَانَ فِي هَذِهِ السَّنَةِ.
۴) عَلَى الطَّالِبِ أَنْ يَتَعَمَّدَ عَلَى نَفْسِهِ وَلَا يَحَاكِيَ الْآخَرِينَ.

(تعاوني سلجش ۸۹)

- ۲) إِنَّ أَخَاهُ يَشْجَعُهُ عَلَى مُوَاصَلَةِ دُرُوسِهِ مُجْتَهِدًا.
۴) إِنَّ الْكُتَابَانَ مَفِيدَانِ لَهُ، يَسْتَفِيدُ مِنْهُمَا فِي دِرَاسَتِهِ.

(آزاد تجربي ۸۱)

- ما هو خبر الحروف المشبهة بالفعل و الأفعال الناقصة في هذه الآية؟ «و يقول الكافر يا ليتني كنت تراباً»
۱) ي - تراباً ۲) أنت - تراباً ۳) كنت تراباً - محذوف ۴) كنت تراباً - تراباً

(تعاوني سلجش ۹۱)

- «أخوای نائمان عندما سجر صديقهما الخباز التنورا». عين الصحيح مع النواسخ:
۱) ليت أخواني نائمان ۲) كان أخوی نائمان ۳) ليس أخواني نائمون ۴) مادام أخوين نائمين

(كانون فرهنگي آموزش ۹۱)

- ۲) فِي الْأُسْبُوعِ الْمَاضِي ذَهَبْنَا إِلَى غَايَةِ مَوْقِعِهَا فِي ضَوَاحِي الْمَدِينَةِ!
۴) كَأَنَّ عَلَيْكَ آثَارَ الْغَضَبِ، فَاحْتَفِظْ بِهَدْوَةٍ!

(تعاوني سلجش ۹۱)

- ۲) إِنَّ التَّغَلَّبَ عَلَى الْغَضَبِ أَمْرٌ صَعِبٌ جَدًّا
۴) إِنَّ لِي كَوْخًا صَغِيرًا بِأَبِهِ مَفْتُوحٌ عَلَى الْفُقَرَاءِ!

(تعاوني سلجش ۹۲)

- ۲) كَانَتْ عَلَيْهِ الدِّرَاسَةُ وَحْدَهُ بِدُونِ مَعُونَةٍ أَحَدٍ فِي زَمَنِ مَعِينِ!
۴) كَأَنَّ أَخَوَكَ لَمْ يَجِدْ بَيْنَ أَصْدِقَائِهِ مَنْ يَسْتَحِقُّ أَنْ يَنَالَ دَرَجَاتٍ عَالِيَةً!

(كانون فرهنگي آموزش ۹۱)

- ۲) هَلَكْتَ مِنْ لَيْسَ لَهُ حَكِيمٌ يُرْشِدُهُ.
۴) هَلِ الْمَوْظَفُ كَانَتْ لَهُ الشَّهَادَاتُ الْكَثِيرَةُ؟

(كانون فرهنگي آموزش ۹۱)

- اجعل «إن» - «أليس» - «كان» قبل الجملة و انتخب الصحيح: «الطَّمَعُ الشَّدِيدُ يَدْفَعُ الْإِنْسَانَ إِلَى الْبَلَاءِ»
۱) إِنَّ الطَّمَعُ الشَّدِيدُ يَدْفَعُ الْإِنْسَانَ إِلَى الْبَلَاءِ.
۲) أَلَيْسَ الطَّمَعُ الشَّدِيدُ يَدْفَعُ الْإِنْسَانَ إِلَى الْبَلَاءِ.
۳) كَأَنَّ الطَّمَعُ الشَّدِيدُ يَدْفَعُ الْإِنْسَانَ إِلَى الْبَلَاءِ.
۴) كَانَ الطَّمَعُ الشَّدِيدُ يَدْفَعُ الْإِنْسَانَ إِلَى الْبَلَاءِ.

(تعاوني سلجش ۹۲)

- ۲) مَسَاعَدُوا الْمُسْلِمِينَ أَصْبَحَ مُلتَزمِينَ فِي
۴) مَسَاعَدُوا الْمُسْلِمِينَ أَصْبَحُوا مُلتَزمِينَ فِي

(كانون فرهنگي آموزش ۹۱)

- ۲) لِمَاذَا لَا تَعْتَمِدُ عَلَى الْجَاهِلِ وَلَا الْكَاذِبِ؟
۴) إِنَّ تَقْصِدَ النِّجَاحِ فِي حَيَاتِكَ فَلَا تَنْتَظِرُ الْآخِرِينَ.

(كانون فرهنگي آموزش ۹۱)

- ۲) لَيْتَنَّا نَعْلَمُ بِأَنَّ كَثِيرًا مِنَ الْإِكْتِشَافَاتِ الْبَشَرِيَّةِ مِنْ أَعْمَالِ الْمُسْلِمِينَ.
۴) قُلْتُ لِصَدِيقِي وَأَسْرَتِي: لَا فِي انْتِصَارِ الْحَقِّ شُكًّا! أَنَا أَدْرِي!

۶۸۰. عَيْنُ الْخَطَا عَنْ النَّوَاسِخِ:

- ۱) لَيْتَنَّا مَتَكَلِّمُونَ حَوْلَ افْكَارِ الشَّهَدَاءِ!
۳) لَعَلَّ شَبَابَنَا مَكْتَسِبُو الْقِيَمِ الْإِسْلَامِيَّةِ!

۶۸۱. عَيْنُ الْخَطَا عَنْ اِعْرَابِ خَبَرِ الْأَفْعَالِ النَّاقِصَةِ:

- ۱) فِي الرَّبِيعِ تُصْبِحُ الْأَرْضُ خَضِرًا ۲) لَيْسَ الْغَدْرُ صِفَةً مَحْمُودَةً

۶۸۲. عَيْنُ «لَا» عَامِلَةٌ:

- ۱) لَا شَكَّ فِي أَنَّ بَيْتَ التَّمَلُّةِ يُبْنَى بِمَهَارَةٍ!
۳) نَحْنُ لَا نَسْتَسْلِمُ لِلصُّعُوبَاتِ حَتَّى نَنْجَحَ!

۶۸۳. عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي النَّوَاسِخِ:

- ۱) وَصَلَ زَكْرِيَا الرَّازِي إِلَى أَهْدَافِهِ لِأَنَّهُ كَانَ دَوَّابٌ فِي أَعْمَالِهِ.
۳) أَلَا تَعْلَمُ أَنَّ الَّذِينَ يُبْذَرُونَ فِي حَيَاتِهِمْ إِخْوَانُ الشَّيَاطِينِ؟!

۶۸۴. عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي اسْتِعْمَالِ «لَا» النَّافِيَةِ لِلْجِنْسِ:

- ۱) لَا مُعَلِّمِي فِي الْمَدْرَسَةِ فِي الْيَوْمِ.
۳) لَا تَتَكَلَّمُ بِمَا لَا عِلْمَ لَنَا بِهِ فِي الْحَيَاةِ.

۶۸۵. عَيْنُ الْخَطَا:

- ۱) كَانَ أَبُوهُ مُعَلِّمًا يُدْرِّسُ الْفِيزِيَاءَ.
۳) الطَّالِبَانِ مُخْتَلِفَانِ سَنًا وَلَكِنَّهُمَا يَدْرِسَانِ مَعًا.

۶۸۶. مَا هُوَ خَبَرُ الْحُرُوفِ الْمَشْبَهَةِ بِالْفِعْلِ وَ الْأَفْعَالِ النَّاقِصَةِ فِي هَذِهِ الْآيَةِ؟ «و يقول الكافر يا ليتني كنت تراباً»

- ۱) ي - تراباً ۲) أنت - تراباً ۳) كنت تراباً - محذوف ۴) كنت تراباً - تراباً

۶۸۷. «أخوای نائمان عندما سجر صديقهما الخباز التنورا». عين الصحيح مع النواسخ:

- ۱) ليت أخواني نائمان ۲) كان أخوی نائمان ۳) ليس أخواني نائمون ۴) مادام أخوين نائمين

۶۸۸. عَيْنُ خَبَرٍ يَخْتَلِفُ نَوْعُهُ عَنِ الْأَخْبَارِ الْأُخْرَى:

- ۱) تَكُونُ مُحَاوَلَةُ الْإِنْسَانِ فِي الْخَيْرِ عِلَامَةً لِكِرَامَتِهِ!
۳) لَانْجَاحٍ لِمَنْ يَطْلُبُ الْعِلَى بِغَيْرِ الْكَدِّ!

۶۸۹. عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ جُمْلَةٌ اسْمِيَّةٌ:

- ۱) إِنَّمَا يَطْلُبُ مَنْ جَدًّا أَنْ نَعْمَلَ بِوَصِيَّتِهِ بَعْدَ وَفَاتِهِ!
۳) إِنَّمَا أَمِّيْ مَسْؤُولَةٌ عَنْ تَرْبِيَّتِي لِإِنَّ أَبِي قَدْ اسْتَشْهَدَ!

۶۹۰. عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي عَمَلِ النَّوَاسِخِ:

- ۱) أَصْبَحَ التَّلْمِيزَانِ نَشِيطَانِ فِي الْإِمْتِحَانِ حَتَّى يَنْجَحَا فِيهِ!
۳) إِنَّ الْمُؤْمِنَاتِ لَا يَجْلِسْنَ عَلَى الْمَائِدَةِ قَبْلَ مَنْ هُوَ أَكْبَرُ مِنْهُنَّ سَنًا!

۶۹۱. عَيْنُ خَبَرِ النَّوَاسِخِ لَيْسَ مَقْدَمًا:

- ۱) إِنَّ لِلنَّبَاتَاتِ فَوَائِدَ كَثِيرَةً.
۳) أَصْبَحْتُ فِي هَذِهِ الْأَيَّامِ حَزِينًا.

۶۹۲. اجعل «إن» - «أليس» - «كان» قبل الجملة و انتخب الصحيح: «الطَّمَعُ الشَّدِيدُ يَدْفَعُ الْإِنْسَانَ إِلَى الْبَلَاءِ»

- ۱) إِنَّ الطَّمَعُ الشَّدِيدُ يَدْفَعُ الْإِنْسَانَ إِلَى الْبَلَاءِ.
۲) أَلَيْسَ الطَّمَعُ الشَّدِيدُ يَدْفَعُ الْإِنْسَانَ إِلَى الْبَلَاءِ.
۳) كَأَنَّ الطَّمَعُ الشَّدِيدُ يَدْفَعُ الْإِنْسَانَ إِلَى الْبَلَاءِ.
۴) كَانَ الطَّمَعُ الشَّدِيدُ يَدْفَعُ الْإِنْسَانَ إِلَى الْبَلَاءِ.

۶۹۳. «مَسَاعَدُوا الْمُسْلِمُونَ مُلتَزمُونَ فِي كُلِّ الْأَحْوَالِ!» عَيْنُ الصَّحِيحِ مَعَ فِعْلِ «أَصْبَحَ»:

- ۱) أَصْبَحَ مَسَاعَدُوا الْمُسْلِمُونَ مُلتَزمِينَ فِي
۳) أَصْبَحَ مَسَاعَدَى الْمُسْلِمُونَ مُلتَزمُونَ فِي

۶۹۴. عَيْنُ الْعِبَارَةِ الَّتِي لَا تَعْمَلُ فِيهَا «لَا»:

- ۱) «لَا يَتَّخِذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ»
۳) لَا بَلِيَّةَ أَصْعَبَ مِنَ الْجَهْلِ.

۶۹۵. عَيْنُ الْخَطَا فِي النَّوَاسِخِ:

- ۱) كَانَ النُّجُومُ مُصَابِيحُ السَّمَاءِ تُخْرِجُ الْعَالَمَ مِنَ الظُّلُمَاتِ وَ تُرْشِدُ الْمَسَافِرِينَ.
۳) كُنْتُ أَنَا أَوَّلُ مَنْ قَبْلَ حُكْمِ الْحَكَمِيِّينَ فِي هَذِهِ الْمَسَابَقَةِ!

(کانون فرهنگی آموزش ۹۶)

- ۱ المُجَدِّين - محبوبون
۲ المُجَدِّون - محبوبون
۳ المُجَدِّين - محبوبون
۴ المُجَدِّون - محبوبون

(کانون فرهنگی آموزش ۹۶)

(کانون فرهنگی آموزش ۹۶)

- ۱ إِنْ التَّلَامِيزَ كَانُوا نَاجِحُونَ.
۲ إِنْ التَّلَامِيزَ كَانُوا نَاجِحُونَ.
۳ لماذا تَكُونُ التَّلَامِيزَةُ حَزِينًا؟
۴ لماذا تَكُونُ التَّلَامِيزَةُ حَزِينًا؟

(کانون فرهنگی آموزش ۹۶)

(کانون فرهنگی آموزش ۹۶)

(کانون فرهنگی آموزش ۹۶)

(کانون فرهنگی آموزش ۹۶)

(سراسری خارج از کشور ۹۶)

(سراسری خارج از کشور ۹۶)

۶۹۶. عَيْنَ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاعِينِ: «إِنَّ شَبَابَنَا ... يَكُونُونَ ... عِنْدَ الشَّعْبِ.»

- ۱ المُجَدِّين - محبوبون
۲ المُجَدِّون - محبوبون
۳ المُجَدِّين - محبوبون
۴ المُجَدِّون - محبوبون

۶۹۷. عَيْنَ الْخَطَأِ فِي النَّوَاسِخِ:

- ۱ لَا فِي الْفَاعَةِ ضَيْفَ وَلَا مَرَاثِمَ فِيهَا.
۲ «كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ.»
۳ أَصْبَحْنَا مُتَقَدِّمِينَ حِينَ عَمِلْنَا بِالْقُرْآنِ.
۴ الْأَرْضُ صَارَتْ صَفْرَاءَ فِي الْخَرِيفِ.

۶۹۸. عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي النَّوَاسِخِ:

- ۱ لَا الْكِسْلَانَ فِي الصَّفِّ.
۲ إِنْ فِي حَدِيقَتِنَا شَجَرَاتٍ خَضِرَاءَ.
۳ إِنْ فِي حَدِيقَتِنَا شَجَرَاتٍ خَضِرَاءَ.

۶۹۹. عَيْنَ الْخَطَأِ فِي النَّوَاسِخِ:

- ۱ إِنْ فِي الطَّبِيعَةِ الْجَمِيلَةِ آيَاتٌ كَثِيرَةٌ.
۲ كَانَ الْحَاضِرُونَ يَتَعَجَّبُونَ مِنْ كَلَامِ الْفَلَّاحِ.
۳ إِنْ أَصْبَحْتَ ذَا سَاعَةٍ فَكُنْ سَخِيًّا.
۴ إِنْ فِي هَذَا الصَّفِّ طَالِبَانِ مُجَدِّانِ.

۷۰۰. عَيْنَ كَلِمَةِ «تَلْمِيزٍ» مَبْنِيَّةٌ عَلَى الْفَتْحِ:

- ۱ أَصْبَحَ التَّلْمِيزُ نَاجِحًا فِي الْإِمْتِحَانِ!
۲ لَعَلَّ مَنْ مَدْرَسَتَنَا تَلْمِيزًا فَائِزًا فِي سَبَاقِ السَّيَاحَةِ!
۳ إِنْ التَّلْمِيزُ النَشِيطُ هُوَ الَّذِي يَغْتَنِمُ فُرْصَ الْخَيْرِ!
۴ لَا تَلْمِيزَ فِي مَدْرَسَتِنَا إِلَّا وَهُوَ مُجْتَهِدٌ فِي دُرُوسِهِ!

۷۰۱. عَيْنَ الْخَطَأِ فِي النَّوَاسِخِ:

- ۱ هَؤُلَاءِ أَصْبَحُوا أُمَّةً لِلْآخِرِينَ وَخَلَّدَتْ أَسْمَاؤُهُمْ فِي التَّارِيخِ.
۲ مَا كَانَ فِي بَيْتِ الْفَارَابِيِّ مَصْبَاحٌ لِيُطَالَعَ دُرُوسُهُ فِي الْبَيْتِ.
۳ كَأَنَّ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنَّجْمَ مَصَابِيحَ السَّمَاءِ.
۴ لِأَخِيرًا فِي وَدِّ الْإِنْسَانِ الْمُتَلَوِّ.

۷۰۲. عَيْنَ الْخَطَأِ حَسَبَ قَوَاعِدِ النَّوَاسِخِ:

- ۱ أَنْتُمْ نَاجِحُونَ مَاذُمْتُمْ مُجْتَهِدِينَ فِي عَمَلِكُمْ.
۲ لِأَصَاحِبَةِ كَرَمٍ نَادِمَةٌ فِي حَيَاتِهَا.
۳ كَانَ الْأَشْجَارُ جَمِيلًا فِي قَصْرِ الرَّبِّيعِ.
۴ إِنْ لِأَهْلِ التَّقْوَى عِلَامَاتٌ يُعْرَفُونَ بِهَا.

۷۰۳. عَيْنَ الْخَبَرِ مُفْرَدًا:

- ۱ لَيْتَ الْأَغْنِيَاءَ يَجْعَلُونَ مِنْ أَمْوَالِهِمْ حَقًّا لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ!
۲ يَصْبَحُ الطَّالِبُ طَالِبَ الْعِلْمِ الْحَقِيقِيِّ مَتَى طَلَبَ الْعِلْمَ أَيْنَمَا وَجَدَهُ!
۳ أَعْلَمُ أَنَّ الَّذِينَ يَسْرِفُونَ فِي النِّعَمِ الْإِلَهِيَّةِ يَخْسِرُونَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ!
۴ إِنَّمَا الْعَمَلُ الصَّالِحُ يَبْقَى بِرَكَاتِهِ مَادَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ تَسِيرَانِ!

۷۰۴. عَيْنَ الْخَبَرِ لَيْسَ مُقَدِّمًا:

- ۱ الْيَوْمَ لَيْسَ لِلشَّحْرِ مَنَزَلَةٌ بَيْنَ النَّاسِ!
۲ كَانَتْ لِكُلِّ تَلْمِيزَةٍ سَاعِيَةٌ فِي دَرَسِهَا جَائِزَةٌ قِيَمَةٌ!
۳ أَلَيْسَ تَدْبِيرُ لِهَذِهِ الْمَشْكَلَةِ فِي رَأْيِكَ!
۴ تَكُونُ فِي جَمِيعِ أَعْمَالِ الْأَنْبِيَاءِ حِكْمَةٌ لِإِرْشَادِنَا!

مرفوع با واو است و نمی تواند اسم لیت باشد هم چنین متمسکین به عنوان خبر لیت باید مرفوع به واو باشد «متمسکون»
در گزینه ی «۲»: «ک» اسم لیت و محلاً منصوب و متمسک خبر لیت و مرفوع است.
در گزینه ی «۳»: «المسلمین» اسم لیت و منصوب به «ی» و متمسکون خبر لیت و مرفوع به واو است.
در گزینه ی «۴»: «ها» اسم لیت و محلاً منصوب و متمسک خبر لیت و مرفوع است.

۶۳۱. گزینه ی ۳

«أصبح» از افعال ناقصه است و به اسم مرفوع و خبر منصوب نیاز دارد. المؤمنون اسم أصبح و مرفوع به (واو) و منتصرین خبر أصبح و منصوب به (ی) است. (چنانچه اسم افعال ناقصه، اسم ظاهر باشد فعل مفرد می آید)

۶۳۲. گزینه ی ۳

«شباب» اسم کان و مرفوع و المسلمون صفت و مرفوع به واو به تبعیت و جمله فعلیه ی یستجلون خبر کان و محلاً منصوب است.
در گزینه ی «۱»: «کانوا» درست است. (به جای کان)
در گزینه ی «۲»: «قد سئلوا» ماضی است و نادرست می باشد زیرا زمان اصلی جمله، مضارع می باشد.
در گزینه ی «۴»: «شباب» در جمله ی داده شده مبتدأست و باید به اسم کان تبدیل شود و پس از کان بیاید.

۶۳۳. گزینه ی ۱

«لا تکتن» مفرد مذكر مخاطب است و ضمیر مستتر انت اسم آن می باشد و فعل تکتون نیز مفرد مؤنث غایب است و اسم ظاهر عاقبه اسم کان و مرفوع و الندامة خبر کان و منصوب است.

۶۳۴. گزینه ی ۱

با توجه به این که مبتدا، ضمیر منفصل مرفوع است فعل کان را به صیغه ی آن صرف می کنیم «کانوا» و خبر آن نیز منصوب می گردد «أشد»

۶۳۵. گزینه ی ۲

فعل «لیس» را به صیغه ی ضمیر منفصل مرفوع صرف می کنیم «لستم» که در این صورت ضمیر بارز «تم» اسم لیس خواهد بود و خبر آن نیز منصوب به اعراب فرعی «ی» است. «متکاسلین»

۶۳۶. گزینه ی ۲

فعل «صار» که از افعال ناقصه است را به صیغه ی ضمیر منفصل مرفوع «انت» صرف می کنیم «صرت» که در این صورت ضمیر بارز «ت» اسم صار و محلاً مرفوع است و خبر آن نیز منصوب می گردد «قدوة»
در گزینه ی «۱»: «صار» انت نادرست است.
در گزینه ی «۳»: «تصیر» فعل مضارع بوده و نادرست است.
در گزینه ی «۴»: «صار» باید به صیغه ی انت صرف شود و ضمیر انت نیز حذف گردد.

۶۳۷. گزینه ی ۳

با توجه به این که التلمیذتان «مبتدا» مثنی مؤنث است لازم است فعل ناقصه نیز مثنی مؤنث باشد «مادامتا» هم چنین خبر مادام چون مشتق است باید به صورت مثنی مؤنث به کار رود «مُدافعتین»

۶۳۸. گزینه ی ۴

«أصبح» فعل ناقصه است و اسم ظاهر المسلمان اسم آن است بنابراین فعل در ابتدای جمله باید به شکل مفرد به کار رود. «أصبح ...»

در گزینه ی «۲»: ضمیر بارز «واو» و «نحن» مستتر در «تفعل» فاعل و محلاً مرفوع هستند.

در گزینه ی «۴»: ضمیر مستتر «هو» در «یثبیه» فاعل و محلاً مرفوع است.

۶۲۳. گزینه ی ۴

«یعلق» فعل مجهول و «الجرس» نایب فاعل و مرفوع است (زنگ گرانها ... آویخته می شود).
حرکت حرف مضارع در سه باب «افعال، تفعیل و مفاعلة» ضمه است و این مطلب نباید با مجهول آن اشتباه شود.

در گزینه ی «۱»: «یساعد» فعل معلوم و ضمیر «نا» مفعول به و «الله» فاعل و مرفوع است.

در گزینه ی «۲»: «أنفق» فعل معلوم و فاعلش ضمیر مستتر «أنا» و «أموال» مفعول به است.

در گزینه ی «۳»: «یعلمون» فعل معلوم و فاعلش ضمیر بارز «واو» و «التلامیذ» مفعول به اول و «درس» مفعول به دوم است.

۶۲۴. گزینه ی ۲

شکل صحیح عبارت بدین صورت است: «یُحْتَرَمُ الوالدان مِنْ أَجْلِ زحماتهما» نایب فاعل مرفوع است، بنابراین به صورت «الوالدان» یعنی مرفوع با اعراب فرعی «الف» صحیح است.

۶۲۵. گزینه ی ۱

«تقام» فعل مجهول و نایب فاعل آن «حفلة» است.

گزینه ی «۲»: صورت مجهول جمله: «یُرْسَلُ الأنبياءُ رحمةً منه للعالمین!» / گزینه ی «۳»: صورت مجهول جمله: «یُحِبُّ أَنْ أَكُونَ عندها دائماً!» / گزینه ی «۴»: صورت مجهول جمله: «تَرَى نَفْسَهُ قَوِيًّا وَ قَادِرًا على كلِّ عمل!»

۶۲۶. گزینه ی ۲

مجهول عبارت «تسأل الطالبة والدها عن مفاهيم غامضة» به صورت «یسأل والدها عن مفاهيم غامضة» درست است.

۶۲۷. گزینه ی ۴

با توجه به وجود هذا الاسبوع (این هفته) استفاده از حرف استقبال «ت» که برای آینده است نامناسب می باشد.

پاسخ نامه تشریحی سؤالات آموزشی

۶۲۸. گزینه ی ۳

«المؤمنین» اسم ان و منصوب به ی و بعیدون خبر ان و مرفوع به واو است.

۶۲۹. گزینه ی ۲

«لعل» از حروف مشبهه ی به فعل و هذه اسم آن و محلاً منصوب است الطالبة صفت برای اسم اشاره و منصوب است و جمله فعلیه تنجخ خبر لعل و محلاً مرفوع است.

در گزینه ی «۱»: «سقف» خبر کأن و مرفوع است.

در گزینه ی «۳»: «السما» اسم کأن و مرفوع است.

در گزینه ی «۴»: «الغیوم» جمع غیرانسان است و خبر لعل که جمله فعلیه است به صورت مفرد مؤنث می آید «تمطر»

۶۳۰. گزینه ی ۱

اسم لیت باید منصوب و خبر آن مرفوع باشد در حالی که المسلمون

در گزینه ی «۲»: «لا» حرف نفی است که مضارع را منفی کرده است.
در در گزینه ی «۳»: «لا» حرف عطف است.

گزینه ی ۳ ۶۴۸

درباره ی «لا» ی نفی جنس به سه نکته باید دقت کرد:
۱- خبر آن هیچ گاه بر اسمش مقدم نمی شود. ۲- اسم آن نکره است.
(ال و مضاف الیه معرفه نمی پذیرد). ۳- اسم آن مبنی بر فتح است.
در گزینه ی «۱»: خبر «لا» (هناک) بر اسم آن (أحد)، مقدم شده؛ پس نادرست است.

در گزینه ی «۲»: اسم «لا» (الکتاب) معرفه است؛ پس نادرست است.
در گزینه ی «۴»: اسم «لا» (ضیوف) معرفه است، پس نادرست است.

گزینه ی ۳ ۶۴۹

در گزینه ی «۱»، «لا»، حرف نافیۀ فعل مضارع می باشد. در گزینه ی
«۲»، «لا» حرف عطف و در گزینه ی «۴»، «لا» حرف نافیۀ فعل مضارع است.

گزینه ی ۴ ۶۵۰

با توجه به این که «ما» ی کافه به حرف مشبیهی به فعل متصل شده
بنابراین جمله ی اسمیهی پس از آن مبتدا و خبر بوده و هر دو باید مرفوع باشند. (إنما العافیة أجمل لباس)

گزینه ی ۱ ۶۵۱

صار از افعال ناقصه بوده و به اسم مرفوع «المبذّر» و خبر منصوب نیاز دارد و نصب اسماء خمسۀ به الف است «أخا»
در گزینه ی «۲»: «كأنّ» حرف مشبیهی به فعل است و المبذّر اسم كأنّ و منصوب و أخو خبر كأنّ و مرفوع به واو است.
در گزینه ی «۳»: «كان» فعل ناقصه است و المبذّر اسم کان و مرفوع و أخا خبر کان و منصوب به الف است.
در گزینه ی «۴»: «لعلّ» حرف مشبیهی به فعل است و المبذّر اسم لعلّ و منصوب و أخو خبر لعلّ و مرفوع به واو است.

گزینه ی ۱ ۶۵۲

«إنّ» به اسم منصوب و خبر مرفوع نیاز دارد بنابراین ثابتین که منصوب به (ی) است نادرست می باشد و صحیح آن ثابتون مرفوع به واو است.

در گزینه ی «۲»: «المحققین» اسم إنّ و منصوب به ی و ثابتین خبر کان و منصوب به (ی) است.
در گزینه ی «۳»: «المحققون» مبتدا و مرفوع به واو و ثابتین خبر کان و منصوب به (ی) است.
در گزینه ی «۴»: «المحققون» اسم کان و مرفوع به واو و ثابتین خبر کان و منصوب به (ی) است.

گزینه ی ۱ ۶۵۳

«المتكاسلين» اسم إنّ و منصوب به ی و ناجحین خبر لیس و منصوب به «ی» است.

گزینه ی ۴ ۶۵۴

«المسلمون» اسم کان و مرفوع به اعراب فرعی (واو) و متحدین خبر کان و منصوب به «ی» است.
در گزینه ی «۱»: «صادقاً» خبر کان و منصوب است.
در گزینه ی «۲»: «ذا» خبر کان و منصوب به الف است.
در گزینه ی «۳»: «أقویاء» خبر حرف مشبیه به فعل «كأنّ» و مرفوع است.

گزینه ی ۴ ۶۳۹

«لونها کلون العسل» خبر از نوع جمله ی اسمیه است برای فعل «کانت».
ترجمه ی این عبارت: «شن ها در صحرا هنگام برآمدن خورشید، رنگشان مانند رنگ عسل است».
خبر، کلمه یا عبارتی است که با آن، معنای جمله کامل می شود.

گزینه ی ۳ ۶۴۰

در این گزینه، «ستّمیحین» از افعال ناقصه در حالت آینده می باشد که اسم آن ضمیر بارز «ی» می باشد و خبر آن «تلمیذة» است، بنابراین در این گزینه، خبر، مقدم نشده است.

گزینه ی «۱»: «فی غرتی»: خبر مقدّم. «مکان»: اسم مؤخّر «کان»
گزینه ی «۲»: «فی أسترنا»: خبر مقدّم. «من»: اسم مؤخّر «لیس»
گزینه ی «۴»: «فیه»: خبر مقدّم. «أملّاح»: اسم مؤخّر «کان»

گزینه ی ۲ ۶۴۱

پس از لای نفی جنس اسم مبنی بر فتح و نکره می آید. نجم اسم لای نفی جنس و شبه جمله ی فی السماء خبر لا و محلاً مرفوع است.
در گزینه ی «۱»: «لا» حرف نفی است.
در گزینه ی «۳»: «لا» قبل از مضارع آمده و حرف نفی است.
در گزینه ی «۴»: «لا» قبل از مضارع آمده و حرف نفی است.

گزینه ی ۱ ۶۴۲

«اليوم» مفعول فیه، لا: حرف نفی جنس، طالبة اسم لای نفی جنس و فی المدرسة: (شبه جمله) خبر لای نفی جنس است.
در گزینه ی «۲»: «لا» حرف نهی بوده و مضارع را مجزوم کرده است.
در گزینه ی «۳»: «لا» حرف نفی است و قبل از فعل مضارع آمده است.
در گزینه ی «۴»: «لا» حرف نفی است و قبل از فعل مضارع آمده است.

گزینه ی ۲ ۶۴۳

«لا» حرف نفی جنس و شكّ اسم لا و فی انتصار خبر لای نفی جنس است.
در گزینه ی «۱»: «لا» حرف عطف است به معنی «نه».
در گزینه ی «۳»: «لا» حرف نفی است و قبل از مضارع آمده است.
در گزینه ی «۴»: «انفاق» معرفه به اضافه است در حالی که اسم لای نفی جنس باید نکره باشد.

گزینه ی ۱ ۶۴۴

منظور از لای ناسخه همان لای نفی جنس است.
در گزینه ی «۲»: لا حرف نهی بوده و مضارع را مجزوم کرده است. و «لا» ی دوم حرف نفی است.
در گزینه ی «۳»: «لا» حرف نفی است و قبل از مضارع آمده است.
در گزینه ی «۴»: «لا» حرف عطف است به معنی «نه»

گزینه ی ۱ ۶۴۵

پس از «لا» فعل مضارع مجزوم آمده بنابراین لا حرف نهی است (تَقَفْ مجزوم به حذف حرف عله است)

گزینه ی ۲ ۶۴۶

ایمان اسم لای نفی جنس و جمله فعلیه یفید خبر لای نفی جنس و محلاً مرفوع است در سایر گزینه ها با توجه به آمدن حرف استثناء «ألا» خبر لا محذوف است.

گزینه ی ۴ ۶۴۷

پس از لای نفی جنس اسم نکره ی مبنی بر فتح می آید بنابراین لا غیّب. .. لای نفی جنس است.
در گزینه ی «۱»: «ألا» حرف تنبیه است.

در گزینه ی «۳»: «لُسْنَا» متکلم مع الغیر است بنابراین نَکَسِب صحیح است.

در گزینه ی «۴»: «أَصْبَحْتُم» جمع مذکر است بنابراین متوکلین و معتمدین صحیح است.

۶۶۳. گزینه ی ۱

سَبَّحُوا: از افعال ناقصه و اسم آن ضمیر مستتر «هُوَ» و خبر آن «سراجاً» است.

در گزینه ی «۲»: «قادرین» خبر «لیس» و منصوب با اعراب فرعی «ی» صحیح است.

در گزینه ی «۳»: «المسلمین» اسم «لیت» و منصوب با اعراب فرعی «ی» صحیح است.

در گزینه ی «۴»: «مستعدّین» خبر «أصبح» و منصوب با اعراب فرعی «ی» صحیح است.

۶۶۴. گزینه ی ۳

در این گزینه، «سَتُصْبِحُنَ» فعل ناقصه در حالت آینده می باشد که اسم آن ضمیر بارز (ی) می باشد و خبر آن «تلمیذة» است، بنابراین در این گزینه، خبر، مقدم نشده است.

در گزینه ی «۱»: «فی غرقتی»: خبر مقدم. «مکان»: اسم مؤخر کان

در گزینه ی «۲»: «فی أَسْرَتنا»: خبر مقدم. «مَن»: اسم مؤخر لیس

در گزینه ی «۴»: «فیه»: خبر مقدم. «أَملاح»: اسم مؤخر کان

۶۶۵. گزینه ی ۱

«الأخلاق»: اسم «إنّ» و منصوب / «الفاضلة»: صفت و منصوب به تبعیت / «زینة»: خبر مفرد «إنّ» و مرفوع

در سایر گزینه ها به ترتیب: «یندم، تغتم و معی» خبر از نوع «جمله ی فعلیه، جمله ی فعلیه و شبه جمله» می باشد.

۶۶۶. گزینه ی ۳

«أَصْبَحْتُ» از افعال ناقصه و اسمش ضمیر مستتر «هی» و خبر آن «تلمیذة» است. (با توجه به این که اسم «أَصْبَحْتُ» ضمیر مستتر است خبر نمی تواند مقدم بر آن شود).

گزینه ی «۱»: «فی غرفة» خبر مقدم و «أشیاء» اسم مؤخر «لاتکون» است.

گزینه ی «۲»: «فیها» خبر مقدم و «عناصر» اسم مؤخر «کانت» است.

گزینه ی «۴»: «مِن أصدقاء» خبر مقدم و «مَن» اسم مؤخر «لیس» است.

۶۶۷. گزینه ی ۳

در گزینه ی «۳»: اسم «لعلّ» باید منصوب باشد (هذین) و به تبع آن «التلمیذان» هم باید به صورت «التلمیذین» باشد که نیست و خبر «لعلّ» هم فعل «یساعدان» است که درست است.

گزینه ی «۱»: اسم «لیس» کلمه ی «إخوان» و خبرش کلمه ی «مجدّین» است که درست است.

گزینه ی «۲»: اسم «إنّ» کلمه ی «هذین» است که منصوب است و خبرش هم «متقدّمان» است که مرفوع با «الف» است.

گزینه ی «۴»: کلمه ی «مادامت» یکی از افعال ناقصه است که اسمش اسم ظاهر «الأمّهات» و مرفوع و خبرش «مؤمنات» و منصوب با اعراب فرعی کسره است.

۶۶۸. گزینه ی ۳

در عبارت گزینه ی «۳»: اسم «لیت» ضمیر «نا» و خبر آن عبارت «ماکُنّا عن عباداتنا الیومیّة غافلین» است هم چنین در فعل «کُنّا» اسم

۶۵۵. گزینه ی ۴

«إنّ» به اسم منصوب نیاز دارد (والدی اسم آن و منصوب به ی) توجه داشته باشیم که والدین اسم مثنی است و چون مضاف به ضمیره است نون آن حذف گردیده است و صدیقا خبر آن و مرفوع به الف است. (صدیقان + ه = صدیقا)

در گزینه ی «۱»: «إنّ والدی صدیقای» درست است.

در گزینه ی «۲»: «کان والده صدیقیه» درست است.

در گزینه ی «۳»: «کان والدای صدیقی» درست است.

۶۵۶. گزینه ی ۱

ضمیر «ها» اسم إنّ و محلاً منصوب است بنابراین فعل کان را به صیغه ی مفرد مؤنث غایب صرف می کنیم «کانت» که دراین صورت ضمیر مستتر هی اسم کان خواهد بود و سیّئة خبر کان و منصوب است و لثیمة خبر دوم کان و منصوب است.

۶۵۷. گزینه ی ۳

«لیت» حرف مشبیهی به فعل، المسلمین اسم لیت و منصوب به «ی» و جمله فعلیه ی یتحدون خبر لیت و محلاً مرفوع است.

در گزینه ی «۱»: «فیه» شبه جمله خبر لای نفی جنس و محلاً مرفوع است.

در گزینه ی «۲»: جمله فعلیه ی «یذهبن ...» خبر إنّ و محلاً مرفوع است.

در گزینه ی «۴»: «له» جار و مجرور شبه جمله خبر مقدم کان و محلاً منصوب است.

۶۵۸. گزینه ی ۲

«مثلّ» خبر مفرد و مرفوع است.

در گزینه ی «۱»: «لینّ» شبه جمله خبر لای نفی جنس و محلاً مرفوع است.

در گزینه ی «۳»: «امتحان» خبر مفرد إنّ و مرفوع است.

در گزینه ی «۴»: «قوی» خبر مفرد لیت و مرفوع است.

۶۵۹. گزینه ی ۴

«أُخْتُ» اسم إنّ و منصوب است و چون مضاف به ضمیر «ی» متکلم است نصب آن تقدیری است و مجتهدة خبر کانت و منصوب با اعراب ظاهری است.

۶۶۰. گزینه ی ۲

«مقاتلو» اسم کان و مرفوع به واو است (مقاتلون + نا = مقاتلونا) و عالمین خبر کان و منصوب به «ی» است.

در گزینه ی «۱»: «العلماء» اسم إنّ و منصوب است.

در گزینه ی «۳»: «عالمین» خبر لیس و منصوب به «ی» است.

در گزینه ی «۴»: «المتکاسلین» اسم لیت و منصوب به «ی» و عالمون خبر لیت و مرفوع به واو است.

۶۶۱. گزینه ی ۴

«مضامین»: مبتدا، «عذبة»: خبر

در سایر گزینه ها مبتدا، مؤخر و خبر، مقدّم است: «کتب»، «کتب» و «أنواع» مبتداهای مؤخر و «فی مکتبة»، «هناک» و «لها» خبرهای مقدّم هستند.

۶۶۲. گزینه ی ۱

«وصایا» جمع غیر انسان است بنابراین فعل پس از آن به صورت مفرد مؤنث «ستکون» آمده و کاملاً درست است هم چنین مصباحاً خبر کان و منصوب است. (چون مصباح مشتق وصفی نیست بنابراین نیازی به مطابقت ندارد)

در گزینه ی «۲»: «المدیر» مفرد مذکر است بنابراین یُخسِبُنِی صحیح است.

در گزینه ی «۱»: «أَصْرٌ» خبر لای نفی جنس و مرفوع است.
در گزینه ی «۳»: «تَعْظِیمٌ» اسم آن و منصوب و شعائر مضاف الیه است و هر چند غیر منصرف است اما چون مضاف است با اعراب اصلی مجرور می گردد.
در گزینه ی «۴»: «المَوْدَّةُ» اسم لیت، است بنابراین باید منصوب شود و همچنین با توجه به این که مؤنث است تستقر درست است.

۶۷۹. گزینه ی ۲

با توجه به این که نصیح متکلم مع الغیر است اسمش ضمیر مستتر نحن است و أسوة خبر فعل ناقصه می باشد بنابراین خبر نمی تواند بر ضمیر مستتر مقدم شود.

در گزینه ی «۱» شبه جمله «فی مدرستنا» خبر مقدم است.

در گزینه ی «۳» شبه جمله «لها» خبر مقدم است.

در گزینه ی «۴» شبه جمله «علی غصن» خبر مقدم است.

۶۸۰. گزینه ی ۴

«کان» فعل ناقصه است و به خبر منصوب نیاز دارد و نصب جمع مذكر سالم با اعراب فرعی «ی» می باشد. بنابراین «مستمعین» درست است.

۶۸۱. گزینه ی ۴

«ساعتیان» نادرست است زیرا خبر فعل ناقصه باید منصوب باشد و نصب اسم های مثنی به «ی» است «ساعتیین»

۶۸۲. گزینه ی ۱

«لا» حرف نفی جنس و عامل است و به اسم منصوب و خبر مرفوع نیاز دارد.

۶۸۳. گزینه ی ۳

در گزینه ی «۱»: «دؤوب» خبر «کان» است و باید منصوب باشد (دؤوبا).

در گزینه ی «۲»: «مصباحاً» اسم مؤخر «کان» است و باید مرفوع باشد (مصباح).

در گزینه ی «۴»: «أَخَوِی» اسم «کان» است و مرفوع به «الف» می باشد (أخوا).

۶۸۴. گزینه ی ۳

در این گزینه، «لا» ی اول که بر سر فعل مضارع آمده است و اعراب آن را تغییر نداده است، «لای» نفی است، اما «لا» ی دوم که بر سر «عَلِمَ» آمده است، «لا» ی نفی جنس است. «لا» ی نفی جنس، بر سر فعل نمی آید. اسم «لا» ی نفی جنس باید اسم نکره باشد و البته، خبر «لا» ی نفی جنس، هیچ گاه بر اسم این «لا» مقدم نمی شود.

۶۸۵. گزینه ی ۴

این حرف مشبّهی به فعل است و به اسم منصوب و خبر مرفوع نیاز دارد بنابراین کتابان که اسم این است باید منصوب باشد و نصب آن با اعراب فرعی «ی» است. (الکتابین)

۶۸۶. گزینه ی ۴

لیت حرف مشبّهی به فعل و ضمیر «ی» اسم لیت و جمله فعلیهی «كنت ترأباً» خبر لیت است و كنت خود از افعال ناقصه و اسمش ضمیر بارز ت و ترأباً خبر آن و منصوب است.

۶۸۷. گزینه ی ۲

با توجه به این که کأن از حروف مشبّهی به فعل است و به اسم منصوب و خبر مرفوع نیاز دارد بنابراین أخوی (أخوین + ی) اسم کأن و منصوب با اعراب فرعی «ی» و نائمین خبر آن و مرفوع با اعراب فرعی الف است.

نکت۱ أخوان مثنی و إخوان جمع مکسر است.

آن ضمیر «نا» و خبر آن «غافلین» است. بنابراین خبر «لیت و کان» هیچ کدام بر اسم خود مقدم نشده اند.

گزینه ی «۱»: فعل «لم یکن» یکی از افعال ناقصه است که خبرش «علی المنضدة» بر اسمش «دفتر» مقدم شده است

گزینه ی «۲»: خبر «إن» یعنی «لله» بر اسمش یعنی «جميع» مقدم شده است.

گزینه ی «۴»: خبر «كانت» یعنی «فیها» بر اسمش یعنی «موضوعات» مقدم شده است.

پاسخ نامه تشریحی سؤال های تکمیلی

۶۶۹. گزینه ی ۴

در این گزینه، با توجه به این که کلمه ی «أصدقاء» به معنی «دوستان» جمع مکسر و مذكر حقیقی است، لذا فعل «تکونوا» که از افعال ناقصه است، به صیغه ی جمع مذكر آمده است که ضمیر بارز «واو»، اسم افعال ناقصه و کلمه ی «شهداء» خبر آن و یک اسم مشتق است، لذا باید جمع، یعنی «شهداء» باشد و مفرد بودن آن نادرست است. هرگاه خبر افعال ناقصه، یک اسم مشتق باشد، معمولاً خبر از دو جهت، یعنی از نظر جنس و تعداد، با اسم این افعال، مطابقت می کند.

۶۷۰. گزینه ی ۴

«لیس و أصبح» از افعال ناقصه هستند و مثل هم عمل می کنند. بنابراین جمله تغییری نخواهد داشت.

۶۷۱. گزینه ی ۳

«کأن» حرف مشبّهی به فعل است و به اسم منصوب و خبر مرفوع نیاز دارد. الأمة اسم کأن و منصوب و الاسلامیة صفت الأمة و منصوب به تبعیت و متحدة خبر کأن و مرفوع است.

۶۷۲. گزینه ی ۱

در گزینه ی «۲»: «لیت» از حروف مشبّهی به فعل است.

در گزینه ی «۳»: «إن» از حروف مشبّهی به فعل است.

در گزینه ی «۴»: «لکن» از حروف مشبّهی به فعل است.

۶۷۳. گزینه ی ۱

با توجه به «هاتین الشجرتین» که مثنای مؤنث است، «ماداما یسقیان» اشتباه است و صحیح آن مادامتا تسقیان است.

۶۷۴. گزینه ی ۱

«باقیة» خبر مادامت است و باید منصوب باشد «باقیة»

۶۷۵. گزینه ی ۳

لیس فعل ناقصه است و به اسم مرفوع «المتکاسل» و خبر منصوب «مُجداً» نیاز دارد.

۶۷۶. گزینه ی ۲

أن حرف مشبّهی به فعل است و به اسم منصوب «المبذرين» منصوب به ی و خبر مرفوع «إخوان» نیاز دارد.

۶۷۷. گزینه ی ۱

«کأن» همانند إن حرف مشبّهی به فعل است بنابراین جمله، هیچ تغییری نخواهد کرد.

۶۷۸. گزینه ی ۲

«ذلک» اسم آن و محلاً منصوب و الرجل تابع اسم اشاره و منصوب است و جمله فعلیهی لم یخرج خبر آن و محلاً مرفوع است.

۶۸۸. گزینه‌ی ۱

در این گزینه، «محاولة» اسم «تكون» و «علامة» خبر آن و از نوع مفرد است که با سایر گزینه‌ها که خبر «شبه‌جمله» دارند، متفاوت است.

در گزینه‌ی «۲»: «موقعها...» جمله‌ی وصفیه برای «غابة» که «موقع» مبتدا و «فی ضواحي» خبر شبه‌جمله است.
در گزینه‌ی «۳»: «لمن» خبر شبه‌جمله برای «لا»ی نفی جنس است.
در گزینه‌ی «۴»: «علیک» خبر شبه‌جمله‌ی مقدم برای «کان» است.

۶۸۹. گزینه‌ی ۱

چنانچه پس از اینما فعل بیاید جمله فعلیه است و یطلب فعل و فاعلش جذا است.

در گزینه‌ی «۲»: التغلب اسم إن و جمله اسمیه است.
در گزینه‌ی «۳»: چون پس از اینما «أمی» آمده است جمله اسمیه است و أم مبتدا و مرفوع تقدیراً است.
در گزینه‌ی «۴»: إن حرف مشبیهی به فعل و کوخا اسم مؤخر آن ولی خبر مقدم آن است و جمله اسمیه می‌باشد.

۶۹۰. گزینه‌ی ۲

کانت از افعال ناقصه و علیه شبه جمله خبر مقدم کان و الدراسة اسم مؤخر کان و مرفوع است.

در گزینه‌ی «۱»: نشیطین خبر اصبح و منصوب با اعراب فرعی «ی» است.

در گزینه‌ی «۳»: المؤمنات اسم إن و منصوب با اعراب فرعی کسره است.

در گزینه‌ی «۴»: أخاک اسم حرف مشبیهی به فعل کأن و منصوب با اعراب فرعی الف است.

۶۹۱. گزینه‌ی ۳

«أصیحت» فعل ناقصه و اسمش ضمیر بارز «ت» و «حزیناً» خبر «أصیحت» و منصوب است.

چنانچه ضمیر بارز یا مستتر، اسم افعال ناقصه باشند، دیگر خبر نمی‌تواند بر اسمش مقدم شود.

در گزینه‌ی «۱»: «للنباتات» شبه‌جمله، خبر مقدم «إن» و «فوائد» اسم مؤخر آن است.

در گزینه‌ی «۲»: «له» شبه‌جمله، خبر مقدم «لیس» و «حکیم» اسم مؤخر آن است.

در گزینه‌ی «۴»: «له» شبه‌جمله، خبر مقدم «کانت» و «الشهادات» اسم مؤخر آن است.

۶۹۲. گزینه‌ی ۲

در صورت سؤال خواسته شده، جمله‌ای که با یکی از کلمات «إن»، «لیس»، «کان» و «كان» به‌صورت صحیح آمده را انتخاب کنید. «إن و کان» از حروف مشبیهه بالفعل هستند که اسم آن‌ها به شکل منصوب و خبرشان به شکل مرفوع می‌آید، «لیس و کان» از افعال ناقصه‌اند که برعکس حروف مشبیهه بالفعل، اسمشان مرفوع و خبرشان منصوب است، هم چنین «الطمع الشدید» موصوف و صفت‌اند که باید در چهار مورد (معرفه و نکره، اعراب، عدد و جنسیت) با هم مطابقت کنند، «الانسان» نیز مفعول به برای فعل «یدفع» است و منصوب می‌باشد.

۶۹۳. گزینه‌ی ۱

مساعود اسم أصبح و مرفوع با اعراب فرعی واو (مساعودن+نا) و المسلمون صفت أصبح و مرفوع با واو به تبعیت و ملتزمین خبر أصبح و منصوب با اعراب فرعی «ی» است.

۶۹۴. گزینه‌ی ۲

در این گزینه، «لا»ی اول، نفی غیرعامل است و «لا»ی دوم، برای تأکید و غیرعامل می‌باشد.

اگر «واو» عطف به ماقبل خود که منفی باشد، عطف کند، بعد از آن یک «لا» برای تأکید به کار می‌رود.

در گزینه‌ی «۱»: «لا»ی نهی است. / در گزینه‌ی «۳»: «لا»ی نفی جنس است. / در گزینه‌ی «۴»: «لا»ی نهی است.

۶۹۵. گزینه‌ی ۴

توجه داشته باشید که در مبحث «لا»ی نفی جنس، موضوع «مقدم-مؤخر» شدن، وجود نداشته و بعد از «لا»ی نفی جنس حتماً باید یک اسم ظاهر داشته باشیم که در این گزینه به‌خاطر عدم رعایت این موضوع، عبارت نادرست می‌باشد، هم‌چنین چون اسم «لا»ی نفی جنس، غالباً مبنی بر فتح است، لذا تنوین نمی‌گیرد (قلت لصدیقی و أَسرتی: لا شک فی انتصار الحق! أنا أدری!).

۶۹۶. گزینه‌ی ۴

«المُجذّین» صفت و منصوب به تبعیت از «شباب»: اسم «إن» و منصوب، «محبوبین» خبر «یکونون» و منصوب به اعراب فرعی «یاء»، اسم «یکونون» ضمیر بارز «واو» است.

۶۹۷. گزینه‌ی ۱

خبر «لا»ی نفی جنس بر اسمش مقدم نمی‌شود و جمله‌ی صحیح بدین ترتیب است: «لا ضیف فی القاعة و لا مراسیم فیها.»

نکته‌ی مهم درسی

اسم و خبر «لا»ی نفی جنس همیشه نکره هستند و هرگز خبر «لا» بر اسمش مقدم نمی‌شود.

در گزینه‌ی «۲»: «کنتم» از افعال ناقصه و اسمش ضمیر بارز «تم» و محلاً مرفوع و «خیر» خبر آن و منصوب است.

در گزینه‌ی «۳»: «أصیحتنا» از افعال ناقصه و اسمش ضمیر بارز «نا» و محلاً مرفوع و «متقدّمین» خبر آن و منصوب با «ی» است.

در گزینه‌ی «۴»: «صارت» از افعال ناقصه و اسمش ضمیر مستتر «هی» و محلاً مرفوع و «صفراء» خبر «صارت» و منصوب است. («صفراء» غیرمنصرف است و تنوین نمی‌گیرد، هم‌چنین «الأرض» مؤنث معنوی است.)

۶۹۸. گزینه‌ی ۳

«فی حدیقه» جار و مجرور، شبه‌جمله، خبر مقدم برای «إن» و محلاً مرفوع، «شجرات» اسم مؤخر «إن» و منصوب با اعراب فرعی کسره و «خضراء»: صفت و منصوب با اعراب اصلی است (چون «خضراء» غیرمنصرف است، تنوین نمی‌گیرد).

در گزینه‌ی «۱»: «لا کسلان» صحیح است، زیرا اسم «لا»ی نفی جنس نکره است.

در گزینه‌ی «۲»: «کانوا ناجحین» صحیح است، چون خبر «کان» باید منصوب باشد و نصب جمع مذکر سالم با اعراب فرعی «ی» است.

در گزینه‌ی «۴»: «حزینة» صحیح است، چون اسم «تكون» مؤنث است، پس لازم است که خبر از نظر جنس با «التلمیذة» مطابقت کند.

۶۹۹. گزینه‌ی ۴

«فی هذا» خبر مقدم «إن» و «طالبان» اسم مؤخر آن می‌باشد که چون اسم «إن» باید منصوب باشد، به‌صورت «طالبین» صحیح است و صفت آن نیز باید «مجدّین» باشد.

پاسخ نامه تشریحی

سؤال های ترکیبی مباحث

بخش دوم

۷۰۵. گزینه ی ۳

با توجه به این که فعل یکتسب متعدی است و در جمله مفعولی وجود ندارد و همچنین معنی جمله که گفته می شود دوستی مردم جز با نیکی کردن به آنها بدست آورده نمی شود، فعل باید مجهول باشد و با توجه به مفرد مؤنث بودن «المودة - لا تُکتسب» صحیح است. و در قسمت دوم با توجه به معنی جمله که «انسان بنده ی احسان و نیکی است» کلمه ی «عبد» صحیح است.

در گزینه های ۱ و ۲ و ۴ تمامی افعال «معلوم» هستند.

۷۰۶. گزینه ی ۳

چون «لثعالب» که اسم آن است جمع غیر انسان است فعل بعد از آن که خبر آن می باشد باید مفرد مؤنث بیاید بنابراین تستطیع صحیح است و اعراب آن نیز باید مرفوع باشد زیرا قبل از آن ادات نصب یا جزم نیامده است. در ضمن فعل دوم چون با حرف ناصبه آمده باید منصوب شود «أن تستلّق»

۷۰۷. گزینه ی ۳

زیرا «تما» اسم فعل ناقصه ی «أصبح» و «تشیطتان» خبر آن است و باید منصوب شود و نصب اسم مثنی با «ی» است. (نشیطین)

۷۰۸. گزینه ی ۴

اسم موصول «مَن» که قبل از جای خالی آمده برای انسان به کار می رود و موصول عام است یعنی برای تمامی صیغه ها به کار می رود بنابراین تمامی افعالی که بعد از آن آمده می توانند درست باشند فقط در گزینه چهارم فعل یظنوا بدون اینکه حرف ناصبه یا جازمه ای قبل از آن بیاید نون آن حذف شده و همچنین «عاقلین» که خبر آن است باید مرفوع باشد. «عاقلون»

۷۰۹. گزینه ی ۲

«أخیک» مفعول و منصوب است و نصب اسماء خمسّه با الف می باشد. (أخاک) در گزینه ی «۱»: المؤنّثات اسم کانت و مرفوع و صابرات خبر آن و منصوب با کسره است.

در گزینه ی «۳»: الإحسان فاعل و مرفوع و والوالدین مجرور به حرف جر با «ی» است.

در گزینه ی «۴»: مدینة مجرور به حرف جر و شیراز مضاف الیه و مجرور با فتحه است. (اسم غیر منصرف در حالت جر به جای - می گیرد.)

۷۱۰. گزینه ی ۱

کان - کانت: زیرا اسم کان یعنی المسلمات مؤنث است. (فعل در ابتدای جمله مفرد می آید)

درجات - درجات: چون مفعول و منصوب است و نصب جمع مؤنث سالم با کسره است. الآخر - الآخر: چون موصوف آن (القرون) جمع غیر انسان است به شکل مفرد مؤنث می آید.

۷۱۱. گزینه ی ۳

«لیست» از افعال ناقصه و الراحة: اسم آن و مرفوع است. (چون الراحة یعنی اسم لیس مؤنث است: خود لیس نیز مؤنث می آید) التعب: مضاف الیه و مجرور، النعم: فاعل و مرفوع است.

۷۱۲. گزینه ی ۱

أنا ضمیر متکلم وحده است و فعل آن نیز باید همین صیغه باشد و از طرفی چون بعد از فعل مفعولی وجود ندارد بنابراین فعل جمله مجهول

در گزینه ی «۱»: «فی الطبیعة» خبر مقدم «إن» و محلاً مرفوع / «الجمیلة» صفت و مجرور به تبعیت / «آیات» اسم مؤخر «إن» و منصوب به اعراب فرعی تنوین کسره / «کثیرة» صفت و منصوب به تبعیت

در گزینه ی «۲»: «الحاضرون» اسم «کان» و مرفوع به «واو» / «یتعجبون» خبر «کان» و محلاً منصوب (جمله ی فعلیه)

در گزینه ی «۳»: «ت» در «أصبحت» اسم «أصبح» و محلاً مرفوع / «ذا» خبر «أصبح» و منصوب به اعراب فرعی «الف» / ضمیر مستتر «أنت» در «کُن»، اسم «کان» / «سخیاً» خبر «کُن» و منصوب

۷۰۰. گزینه ی ۴

در این گزینه «تلمیذ» اسم «لا»ی نفی جنس و مبنی بر فتح است.

در گزینه ی «۱»: «التلمیذ» اسم «أصبح» و مرفوع است.

در گزینه ی «۲»: «تلمیذاً» اسم مؤخر «لعل» و منصوب است.

در گزینه ی «۳»: «التلمیذ» اسم «إن» و منصوب است.

۷۰۱. گزینه ی ۴

«خیراً» اسم «لا»ی نفی جنس است و به صورت مبنی بر فتح و محلاً منصوب به کار می رود و تنوین نمی گیرد و صحیح آن «خیر» است.

در گزینه ی «۱»: «أصبحوا» فعل ناقصه و اسمش ضمیر بارز «واو» و «أئمة» خبر «أصبح» و منصوب است.

در گزینه ی «۲»: «فی بیت» شبه جمله و خبر مقدم برای «کان» و محلاً منصوب و «مصباح» اسم مؤخر «کان» و مرفوع است.

در گزینه ی «۳»: «الشمس» اسم «کان» و «القمر» و «النجوم» معطوف به آن و منصوب و «مصاییح» خبر «کان» و مرفوع است.

۷۰۲. گزینه ی ۳

اگر اسم افعال ناقصه، جمع مکسری باشد که بر غیر عاقل (غیر انسان) دلالت داشته باشد، این افعال، باید مفرد و مؤنث بیایند: کان - کانت، همچنین اگر خبر این افعال، اسم مشتق باشد، باید از جهت نوع (جنس) و تعداد، با اسم این افعال، مطابقت داشته باشد: جمیلاً - جمیلة.

در سایر گزینه ها، قواعد مربوط به نواسخ، درست به کار رفته است.

۷۰۳. گزینه ی ۲

«یصبح» از افعال ناقصه و «الطالب» اسم آن و «طالب» خبر مفرد یصبح و منصوب است.

در گزینه ی «۱»: جمله ی فعلیه ی «یجعلون» خبر «لیت» است.

در گزینه ی «۳»: جمله ی فعلیه ی «یخسرون» خبر «أن» است.

در گزینه ی «۴»: جمله ی فعلیه ی «تسیران» خبر «مادامت» است.

۷۰۴. گزینه ی ۳

در این عبارت «تدبیر» اسم لیس و شبه جمله «لهذه» خبر لیس است. گزینه ی «۱»: للستخر: شبه جمله، خبر مقدم «لیس» و «منزلة» اسم مؤخر آن است.

گزینه ی «۲»: لکل: شبه جمله، خبر مقدم «کان» و «جائزة» اسم مؤخر آن است.

گزینه ی «۴»: فی جمیع: شبه جمله، خبر مقدم «کان» و «حکمة» اسم مؤخر آن است.